

Biuletyn

Jesień
2019

Szanowne Koleżanki i Szanowni Koledzy,

Zapewne słyszeliście, że wiosną tego roku estoński minister sprawiedliwości ogłosił wdrożenie „automatycznego sędziego” — wspomaganą sztuczną inteligencją technologią analizowania dokumentów prawnych i powiązanych informacji w celu wydania „orzeczenia” w sprawach dotyczących drobnych roszczeń. Tak, dobrze usłyszeliście. Program nie będzie pomagał sędziemu przy podejmowaniu decyzji, lecz będzie sam podejmował prawnie wiążące decyzje. Oczywiście taką decyzję mógłby zmienić żywy sędzia, jednak pierwszy krok w kierunku powierzenia sprawiedliwości robotowi został zapowiedziany. W codziennej praktyce prawników nowe technologie są obecne od lat. Pomagają im w rutynowych zadaniach, ale również zastępują ich w coraz liczniejszych obszarach. Czy wiecie, że istnieją już rozbudowane programy, które potrafią wydawać opinie prawne niemożliwe do rozróżnienia od tych przygotowanych przez prawnika? Nie wspominając o stronach, na których automatycznie tworzone są dokumenty, kontrakty, testamenty lub nawet pozwы rozwodowe. Wszystkie te kwestie przedstawiono i omówiono podczas konferencji Legal Business Forum w Łodzi zorganizowanej w dniach 17-19 października 2019 roku przez AEA-EAL wspólnie z

Wprowadzenie Prezydenta

Okręgową Izbą Radców Prawnych w Łodzi. Relację z tego wydarzenia można przeczytać na stronie 2, a przygotowane na konferencję prezentacje pobrać z naszej witryny internetowej. Umieściliśmy w niej także przemówienie Chrisa Reesa na temat sztucznej inteligencji i etyki wygłoszone podczas naszej poprzedniej konferencji w Edynburgu. Pełna wersja referatu jest dostępna w naszej witrynie internetowej. Nowe technologie ułatwiają dołączalność i przepływy strategiczne. Jeden z największych projektów budowy lub raczej przywrócenia łączności wewnętrznej w Eurazji to przygotowywana przez Chiny inicjatywa One Belt One Road (Jeden Pas, Jedna Droga). Była ona głównym tematem konferencji Tbilisi Legal Forum w dniach 6-7 września, którą zorganizowaliśmy wspólnie z Adwokaturą Gruzińską i Hongkońskim Stowarzyszeniem Prawniczym. Zachęcam do przeczytania informacji na temat tego wydarzenia na stronie 3, a także do odwiedzenia naszej strony internetowej w celu pobrania prezentacji. Zajmujemy się jednak nie tylko konferencjami i seminariami. Komisja Praw Człowieka podejmuje interwencję w sprawie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka i jest też aktywna w sieci Defence of Defenders (W obronie obrońców) pod kierunkiem nowej przewodniczącej Magdaleny Witkowskiej. Rozpoczęliśmy również współpracę z Europejską Fundacją Prawników w zakresie ewentualnych projektów dla prawników.

AI a Etyka

Poniżej znajduje się początek przemówienia wygłoszonego przez Chrisa Reesa podczas naszej konferencji w Edynburgu. Pełna wersja referatu jest dostępna w naszej witrynie internetowej.

Profesor Timo Minssen omówił kilka kwestii etycznych związanych ze sztuczną inteligencją w kontekście medycznym:

- Co dzieje się, gdy sztuczna inteligencja popełnia błąd i coś idzie nie tak?
- Jak obecne przepisy medyczne sprawdzą się w konfrontacji ze sztuczną inteligencją
- Napięcie pomiędzy prywatnością danych pacjenta a potrzebą uczenia się przez sztuczną inteligencję na

dużych ilościach danych pacjentów

- Wpływ systemów zastrzeżonych
- Czy systemy sztucznej inteligencji powinny mieć osobowość prawną
- Wpływ na zatrudnienie i potencjalny nierówny podział bogactwa
- Uprzedzenia i dyskryminacja

Jak zauważył, wiele z tych kwestii ma konsekwencje sięgające dalej niż tylko na pole medyczne. Przyjrę się kilku z tych problemów oraz jednemu lub dwóm innym w szerszym kontekście społecznym. Większość kwestii etycznych, które pojawiają się wraz z wdrożeniem systemów sztucznej inteligencji ma szerszy kontekst. Niedawno rozmawiałem podczas debaty w WCIT w Londynie z profesorem Richardem Harveyem, profesorem IT w Gresham College i profesorem sztucznej inteligencji na Uniwersytecie Anglii Wschodniej o tym, że „nie ma etyki sztucznej inteligencji, jest tylko etyka”. W trakcie debaty stało się oczywiste, że istnieją kwestie etyczne specyficzne dla sztucznej inteligencji lub które sztuczna inteligencja czyni zasadniczo poważniejszymi. Dzisiaj chcę przyrzeć się głównym kwestiom etycznym, które pojawiają się w związku ze sztuczną inteligencją oraz zastanowić nad tym, na ile są one także kwestiami prawnymi. Omówię sześć tematów etycznych:

1. Uprzedzenia
2. Wytlumaczalność
3. Nieszkodliwość
4. Odpowiedzialność za szkodę
5. Wpływ na zatrudnienie i społeczeństwo
6. Sztuczna inteligencja naśladowująca ludzi

Chris Rees

Forum Prawników i Biznesu w Łodzi

Zmiana technologiczna a praktyka prawna, Łódź 17-19 października 2019 r.

Zorganizowana w „polskim Manchesterze”, XIX-wiecznym przemysłowym mieście Łodzi, konferencja Legal Business Forum miała na celu pokazanie praktycznego zastosowania nowych technologii w naszej codziennej pracy. Skupiliśmy się na takich tematach, jak transformacja cyfrowa w kancelariach prawnych, wpływ i wykorzystanie konkretnych narzędzi IT, np. łańcucha bloków, inteligentnych kontraktów itp. w świetle zmieniającej się praktyki zawodowej, sprawiedliwość predykcyjna czy sztuczna inteligencja i robotyka w prawie i regulacjach. Naszym priorytetem jest przedstawienie bardzo praktycznych innowacji i technologii oraz ich wpływu na wykonywanie zawodu prawnika i prowadzenie działalności prawniczej.

Jędrzej Klatka, członek AEA-EAL, Przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Krajowej Rady Radców Prawnych

Czwarty panel był połączeniem prezentacji i dyskusji pomiędzy prawnikami i biznesem o wzajemnym wspieraniu się w realiach technologicznych i ekonomicznych. Piąty panel na temat technologii łańcucha bloków zabrał nas do dwóch rozdzielonych światów, które w przyszłości powinny stać się jednym: świata prawników i świata informatyków. Publiczność nie tylko przysłuchiwała się prelegentom, ale także żywo dyskutowała podczas przerw. Chcemy podziękować **Grzegorzowi Wyszogrodzkiemu**, dziekanowi Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi, **Marii Ślęzak**, prezes AEA-EAL, **Aleksandrze Grocholskiej**

Amirali Nasir, Wiceprezydent Stowarzyszenia Prawników Hong Kongu

Valentine Hollier - Roux
Adwokatura w Lyonie

Fantastyczny pierwszy panel na temat zmian technologicznych na rynku usług prawnych przyniósł trzy perspektywy: prawnika, rady adwokackiej oraz start-upu z dziedziny LegalTech. Drugi panel na temat nowych technologii i narzędzi IT w praktyce prawniczej pokazał nam próbę wyludzenia informacji od kancelarii oraz jej konsekwencje, spojrzenie na inteligentne umowy, a także jak sztuczna inteligencja może pomóc prawnikom bez ich zastępowania. Trzeci panel dotyczący sztucznej inteligencji i praw człowieka stanowił przegląd powiązanych poważnych problemów: czy sztuczna inteligencja należy do zakresu praw człowieka? Jak przyznać jej prawa? I wiele więcej!

Aleksandra Grocholska - Jankowska, Wicedziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi

- **Jankowskiej**, wicedziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Łodzi, **Annie Kaczyńskiej**, członkini Komitetu Młodych Prawników AEA-EAL i Komisji Praw Człowieka Łódzkiej Rady, a także wszystkim naszym kolegom i koleżankom za ich wkład w organizację konferencji. Jesteśmy również wdzięczni za wspaniałe prezentacje i przemówienia wszystkim naszym prelegentom, którymi byli **Anna Atanasow**, **Amirali Nasir**, **Damian Klimas**, **Dominik Lubasz**, **Jacek Harasimowicz**, **Jakub Barwaniec**, **Jędrzej Klatka**, **Maciej Krasowski**, **Chris Rees**, **Marcin Jan Wachowski**, **Maria Dymitru** i **Valentine Hollier Roux**.

Forum Prawne w Tbilisi

Współpraca między Wschodem i Zachodem, Tbilisi, 6 - 7 września 2019 r,

Ta licząca 100 uczestników (Gruzja, Białoruś, Azerbejdżan, Ukraina, Chiny itp.) – m.in. 20 prawników z Polski wywodzących się z naszych członków zbiorowych: Okręgowej Izby Radców Prawnych w Białymstoku i Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku, konferencja była poświęcona ważnym kwestiom łączącym prawników i przedsiębiorców: klimatowi dla biznesu i przepisom w zakresie inwestycji w Hongkongu, Chinach i Gruzji, inicjatywie One Belt One Road i jej aspektom prawnym, ustanowieniu przez uczestniczące strony procedury wsparcia środowiska biznesowego w

ich krajach w poszukiwaniu odpowiedniego prawnika specjalizującego się w prawie inwestycyjnym/handlowym, informacjom na temat zasad świadczenia usług prawniczych przez prawników zagranicznych itp. Wydarzenie odbyło się w ramach protokołu ustaleń podpisanego przez Adwokaturę Gruzijną i Hongkońskie Stowarzyszenie Prawnicze. Podobny protokół podpisały Stowarzyszenie Prawnicze HK i Okręgowa Izba Radców Prawnych w Gdańsku, które również wzięły udział w konferencji.

Dostęp do rynku i rynkowa fragmentacja

Berno, 7 listopada 2019 r.

Dzięki prof. Philippowi Zurkindenowi, byłemu prezesowi AEA-EAL i prof. Michaelowi Hahnowi, dyrektorowi Instytutu Handlu Światowego na Uniwersytecie w Bernie, po raz drugi zorganizowaliśmy niezwykle udaną konferencję na temat prawnych aspektów dostępu do rynku i fragmentacji rynku, w tym standardów międzynarodowych i jednostronnych. Konferencja zgromadziła prelegentów wysokiego szczebla reprezentujących punkty widzenia różnych podmiotów państwowych i niepaństwowych. Prelegenci skupili się na konkretnych sektorach i problemach takich jak: Usługi finansowe: Standardy międzynarodowe i dostęp do rynku w erze pokryzysowej, strategii dla szwajcarskiego rynku finansowego, koordynacja i kooperacja transgraniczna: Punkt

widzenia organu nadzoru, pytanie dotyczące dostępu do rynku UE — żmudna walka o szwajcarski sektor finansowy? Walka z grawitacją: Umowy pomiędzy Szwajcarią i Wielką Brytanią z 2019 roku i wyzwania związane z uwalnianiem się od reżimów dostępu do rynków regionalnych, przyswajanie norm środowiskowych, społecznych i zarządzania w bankowości inwestycyjnej: Stawianie czoła długiemu okresowi w krótkookresowym świecie, dostęp do rynku farmaceutyków oraz dostęp do rynku produktów medyczo-technicznych. Po panelach dyskusyjnych miał miejsce okrągły stół, w którym udział wzięli Marion Jansen, ITC Geneva, Monica Mächler, Zurich Insurance Group, profesor Michael Hahn i profesor Philipp Zurkinden.

Prof. Philipp Zurkinden i Prof. Michael Hahn

Jak przygotować się do BREXITU

Dnia 5 września tego roku Komisja Europejska opublikowała listę kontrolną, aby pomóc europejskim firmom handlującym z Wielką Brytanią, jeśli doszłoby do Brexitu bez porozumienia. Zachęca ona firmy do podejmowania środków w celu zminimalizowania zakłóceń w handlu transgranicznym i wzywa je do przygotowania się na wszystkie możliwe scenariusze. Listę kontrolną można pobrać pod następującym adresem: <https://ec.europa.eu/info/files/brexit-preparedness-checklist>. Konkretnie pytania można również zadawać dzwoniąc na europejską infolinię ECAS pod numer 00 800 67891011. Komisja zaproponowała także, by Europejski Fundusz Solidarności i Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji

świadczyły pomoc pracodawcom i pracownikom najsilniej dotkniętym przez coraz bardziej prawdopodobny Brexit bez porozumienia. Ponadto Komisja zaproponowała różne środki techniczne i dostosowania ułatwiające łagodniejsze przejście w dziedzinie przepływu pasażerów i towarów poprzez zagwarantowanie podstawowych połączeń, a także w rybołówstwie i rolnictwie dzięki specjalnej pomocy finansowej. Badane są również rozwiązania pozwalające uniknąć „szczelnej granicy” pomiędzy Republiką Irlandii i Irlandią Północną. Jeśli Wielka Brytania opuści Unię bez porozumienia, nie będzie żadnego okresu przejściowego, a ludzie i firmy automatycznie utracą status równego traktowania. Dlatego oczekuje się, że Wielka Brytania zajmie się co najmniej trzema problemami, by ograniczyć skutki Brexitu: zachowaniem prawa do swobodnego przemieszczania się ludzi, którzy korzystali z niego do tej pory, utrzymaniem zobowiązań finansowych oraz poszanowaniem postanowień pokojowego Porozumienia Wielkopiątkowego dla Irlandii Północnej.

Juan Núñez – Lawyer

Doroczna Konferencja AEA-EAL Białystok, 25 - 26 czerwca 2020 r.

Z przyjemnością informujemy, że AEA-EAL oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych w Białymstoku organizują w dniach 25 - 26 czerwca w Białymstoku konferencję poświęconą językowi prawa jako narzędziu komunikacji w stosowaniu regulacji prawnych. Więcej informacji będzie dostępnych wkrótce!

Białystok

Witamy nowych członków!

Z radością witamy nowych członków zbiorowych AEA-EAL:

OKRĘGOWA IZBA
RADCÓW PRAWNYCH
W ŁODZI

**Okręgowa Izba Radców Prawnych
w Łodzi**

Okręgowa Izba Radców Prawnych w Łodzi (OIRP w Łodzi) jest organizacją zawodową radców prawnych. OIRP w Łodzi zrzesza około dwóch tysięcy dwustu radców prawnych z regionu łódzkiego, a zgodnie z prawem członkostwo w niej jest obowiązkowe. Z OIRP w Łodzi można się skontaktować na stronie www.oirplodz.pl

Kancelaria Prawna Adam Sobota

to kancelaria prawna założona we Wrocławiu, która specjalizuje się w wielu dziedzinach prawa, w tym umowach kredytów bankowych CHF/PLN, roszczeniach odszkodowawczych, pomocy prawnej dla firm, windykacji należności i obronie dłużników, postępowaniach sądowych, sprawach spadkowych, prawie pracy i sprawach rodzinnych. Kancelaria świadczy usługi prawnicze w językach angielskim i polskim. Kontakt naszym członkiem: www.kancelariasobota.pl.

AEA-EAL INFO

**EUROPEAN ASSOCIATION OF LAWYERS
AEA-EAL
A.I.S.B.L.**

235 Avenue Louise, 1050 Brussels, Belgium

office@aea-eal.eu

www.aea-eal.eu
www.fb.com/europeanassociationoflawyers

ZESPÓŁ

REDAKCJA - Rafał Ciesielski
GRAFIKA - Rafał Ciesielski
AUTORZY:

Maria Słazak, Aleksandra Siewicka - Marszałek, Jean Pierre van Cutsem, Ph. D. Elisabeth Hoffmann, Prof. Philipp Zurkinden, Monique Stengel, Christoph von Wilcken, Anna Kaczyńska, Olivier Raynaud, Sabine Perquy, Ph. D. Dariusz Gibasiewicz, Patrick Conrads, Magdalena Witkowska, Juan Nunez, Rafał Ciesielski